Europeiska unionens
officiella tidning

SV
L-serien

2026/1561

17.7.2026

RÅDETS BESLUT (EU) 2026/1561

av den 29 juni 2026

om inrättande av forskningsprogrammet för Kol- och stålforskningsfonden, de fleråriga tekniska riktlinjerna för det programmet, de fleråriga ekonomiska riktlinjerna för förvaltning av tillgångar i Kol- och stålforskningsfonden och om upphävande av besluten 2003/77/EG och 2008/376/EG

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av protokoll (nr 37) om de ekonomiska följderna av att EKSG-fördraget upphör att gälla och om Kol- och stålforskningsfonden, fogat till fördraget om Europeiska unionen och till fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 2 andra stycket,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande ([1]), och

av följande skäl:

(1) Vid tillämpningen av protokoll (nr 37) om de ekonomiska följderna av att EKSG-fördraget upphör att gälla och om Kol- och stålforskningsfonden, fogat till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, i enlighet med rådets beslut (EU) 2026/1545 ([2]), ska kommissionen förvalta Europeiska kol- och stålgemenskapen (EKSG) under avveckling och, efter slutförd avveckling, Kol- och stålforskningsfondens tillgångar (tillsammans kallade *tillgångarna*).

(2) Forskningsprogrammet för Kol- och stålforskningsfonden (*forskningsprogrammet*) antogs genom rådets beslut 2008/376/EG ([3]). Forskningsprogrammet bör bidra till att öka de offentliga och privata investeringarna i forskning och innovation i medlemsstaterna och därmed till att uppnå ett sammanlagt investeringsmål som innebär att minst 3 % av unionens bruttonationalprodukt investeras i forskning och utveckling.

(3) I detta syfte, och i linje med målen för forskningsprogrammet, bör arbetsprogram vederbörligen beakta de föränderliga politiska behoven och unionens prioriteringar såsom de identifierats i kommissionens meddelanden *En konkurrenskraftskompass för EU*, *Given för en ren industri: en gemensam färdplan för konkurrenskraft och fossilfrihet*, *Europeisk handlingsplan för stål och metaller* samt *Den europeiska gröna given*.

(4) För att främja en rättvis omställning bör forskningsprogrammet bidra till en social, ekonomisk och miljömässig förnyelse av kol- och stålregioner som särskilt påverkas av omställningen inom kol- och stålsektorerna.

(5) För att öka forskningsprogrammets attraktionskraft och inverkan, stimulera och påskynda privata investeringar i forskning och innovation, öka konkurrenskraften och påskynda den industriella omställningen av stål- och kolsektorerna mot den gröna omställningen och utfasning av fossila bränslen i ett utmanande geopolitiskt och ekonomiskt sammanhang krävs det att samtliga tillgängliga tillgångar anslås under åtta år.

([1]) Yttrande av den 19 maj 2026 (ännu inte offentliggjort i EUT).
([2]) Rådets beslut (EU) 2026/1545 av den 29 juni 2026 om fastställande av nödvändiga bestämmelser för genomförandet av protokoll nr 37 om de ekonomiska följderna av att EKSG-fördraget upphör att gälla och om Kol- och stålforskningsfonden, fogat till fördraget om Europeiska unionen och till fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, och om upphävande av beslut 2003/76/EG (EUT L, 2026/1545, 17.7.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2026/1545/oj).
([3]) Rådets beslut 2008/376/EG av den 29 april 2008 om antagande av Kol- och stålforskningsfondens forskningsprogram och om de fleråriga tekniska riktlinjerna för detta program (EUT L 130, 20.5.2008, s. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2008/376/oj).

(6) I ett föränderligt ekonomiskt och finansiellt klimat har den senaste tidens erfarenheter visat att det behövs mer flexibilitet och ett mer attraktivt finansiellt och tekniskt ramverk för genomförandet av forskningsprogrammet. De fleråriga tekniska riktlinjerna (*tekniska riktlinjer*) för forskningsprogrammet bör möjliggöra ett mer flexibelt tillvägagångssätt vid dess genomförande och bör därför ytterligare förenkla tillgången till finansiering inom ramen för programmet och maximera finansieringens effektivitet och påverkan.

(7) Det är nödvändigt att ersätta beslut 2008/376/EG för att förenkla unionens olika finansieringsprogram, särskilt genom att anpassa forskningsprogrammet till de instrument som används inom ramen för Europeiska unionens ramprogram Horisont Europa för forskning och innovation (2021–2027), som inrättats genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/695 ([4]), samt de som kommer att användas inom ramen för ramprogrammets efterträdare. Anpassning krävs bland annat i samband med finansieringsgraden mellan programmen, vilket kommer att möjliggöra komplementaritet mellan olika program inom sektorer med anknytning till kol- och stålindustrin och förse sökande med en smidig väg mellan programmen när så är relevant. Ändringarna av finansieringsverktygens centrala förvaltning samt det ”enhetliga regelverk” som infördes genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2024/2509 ([5]), har medfört ett behov av att anpassa de tekniska riktlinjerna för forskningsprogrammet. Dessa ändringar, i kombination med ändringarna av forskningsprogrammets genomförande för att uppnå investeringsmålen, talar ytterligare för att beslut 2008/376/EG behöver ersättas.

(8) Forskningsprogrammet bör finansiera åtgärder på grundval av öppna ansökningsomgångar. Åtgärderna bör i första hand utformas som forskningsprojekt som omfattar hela skalan av teknisk mognadsgrad, från låg till hög, vilket möjliggör ett större deltagande från industrin, inbegripet små och medelstora företag, samt offentliga och akademiska enheter.

(9) För att täcka risken för kommissionen och andra bidragsmottagare i samband med förfallna belopp som inte kan drivas in från bidragsmottagare, och för att minska bördan för sökande vad gäller tillhandahållande av bankgarantier, är det lämpligt att användningen av den ömsesidiga försäkringsmekanism som inrättats genom förordning (EU) 2021/695 utvidgas till att även omfatta forskningsprogrammet.

(10) Genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/75/EU ([6]) fastställdes inrättandet av ett innovationscentrum för industriell omställning och industriutsläpp (*innovationscentret*). Genom att samla in och analysera information om innovativ teknik bidrar innovationscentret bland annat till minimering av föroreningar, till utfasning av fossila bränslen, till resurseffektivitet och till en cirkulär ekonomi som använder färre eller säkrare kemikalier som är relevanta för de verksamheter som omfattas av det direktivet. För att övervaka den tekniska utvecklingen och bedöma miljöfördelar och avvägningar avseende den industriella omställningen i unionen bör innovationscentret i informationssyfte ta del av de regelbundna rapporterna om forskningsprojekten inom ramen för forskningsprogrammet.

(11) För att säkerställa att alla tillgängliga tillgångar anslås inom åtta år bör kapitalförvaltningens investeringsmål uppdateras. Tillgångarna bör investeras i syfte att bevara och, om möjligt, öka deras värde för att tillgodose de likviditetsbehov som uppkommer i samband med ansökningsomgångar för finansiering. När det gäller övriga aspekter bör kapitalförvaltningen anpassas till de uppdaterade investeringsmålen.

([4]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/695 av den 28 april 2021 om inrättande av Horisont Europa – ramprogrammet för forskning och innovation, om fastställande av dess regler för deltagande och spridning och om upphävande av förordningarna (EU) nr 1290/2013 och (EU) nr 1291/2013 (EUT L 170, 12.5.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/695/oj).

([5]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2024/2509 av den 23 september 2024 om finansiella regler för unionens allmänna budget (EUT L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

([6]) Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/75/EU av den 24 november 2010 om industriutsläpp och utsläpp från djuruppfödning (samordnade åtgärder för att förebygga och begränsa föroreningar) (EUT L 334, 17.12.2010, s. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2010/75/oj).

(12) De fleråriga ekonomiska riktlinjerna (*ekonomiska riktlinjer*) bör möjliggöra ett flexibelt tillvägagångssätt vad gäller de tekniska aspekterna av genomförandet och bör ange lämpliga investeringsinstrument för att nå investeringsmålen. De regler som hänför sig till hur investeringar genomförs, närmare bestämt de med anknytning till principer för tillgångsallokering, tillåtna investeringar samt överväganden gällande miljö, samhällsansvar och bolagsstyrning, är av teknisk karaktär. För andra portföljer som kommissionen förvaltar skulle de i princip fastställas i enlighet med de regler om delegering av befogenheter vad gäller budgetens genomförande som avses i förordning (EU, Euratom) 2024/2509. Följaktligen bör kommissionen få besluta att utvidga tillämpningsområdet för de tillåtna investeringarna till att omfatta andra tillgångsklasser och investeringstransaktioner som är förenliga med investeringsstrategin och investeringsmålen, liksom valutor i andra utvecklade ekonomier, vilka förtecknas av Internationella valutafonden och omfattas av säkring mot valutarisker, i enlighet med dessa regler. För att anpassa de ekonomiska riktlinjerna som är tillämpliga på investeringar i miljö, samhällsansvar och bolagsstyrning till de regler som är tillämpliga på de andra portföljer som kommissionen förvaltar bör kommissionen även ha rätt att fastställa detaljerade ekonomiska riktlinjer.

(13) För att säkerställa finansiell insyn bör medlemsstaterna ges en årlig rapport med information om kapitalförvaltningens transaktioner som genomförs enligt de ekonomiska riktlinjerna, inbegripet information om fördelningen av tillgångar på olika tillgångsklasser, och en förklaring av alla större förändringar av strategisk fördelning av tillgångar.

(14) Förordning (EU, Euratom) 2024/2509 är tillämplig på forskningsprogrammet.

(15) För att ta hänsyn till deltagarnas olika bidragsmetoder, särskilt när det gäller forsknings- och innovationsverksamhet, bör det vara möjligt att redovisa bidrag in natura från tredje parter som stödberättigande kostnader, genom undantag från artikel 193.2 i förordning (EU, Euratom) 2024/2509. För att uppmuntra till utnyttjande av resultat bör inkomster som genereras genom sådant utnyttjande inte betraktas som intäkter från åtgärden, genom undantag från artikel 195.2 i förordning (EU, Euratom) 2024/2509.

(16) I enlighet med Europaparlamentets och rådets förordningar (EU, Euratom) 2024/2509 och (EU, Euratom) nr 883/2013 ([7]) samt rådets förordningar (EG, Euratom) nr 2988/95 ([8]), (Euratom, EG) nr 2185/96 ([9]) och (EU) 2017/1939 ([10]) ska unionens ekonomiska intressen skyddas genom proportionella åtgärder, inbegripet förebyggande, upptäckt, korrigering och utredning av oriktigheter och bedrägeri, indrivning av medel som förlorats, betalats ut på felaktiga grunder eller använts felaktigt samt i tillämpliga fall införande av administrativa sanktioner. I synnerhet kan Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf), i enlighet med förordningarna (EU, Euratom) nr 883/2013 och (Euratom, EG) nr 2185/96 kan, utföra utredningar, inbegripet kontroller och inspektioner på plats, i syfte att fastställa om det har förekommit bedrägeri, korruption eller annan olaglig verksamhet som påverkar unionens ekonomiska intressen. I enlighet med förordning (EU) 2017/1939 får Europeiska åklagarmyndigheten (Eppo) utreda och lagföra bedrägeri och andra brott som påverkar unionens ekonomiska intressen, i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/1371 ([11]). I enlighet med förordning (EU, Euratom) 2024/2509 är varje person eller enhet som mottar unionsmedel skyldig att samarbeta till fullo för att skydda unionens ekonomiska intressen, att bevilja kommissionen, Olaf, Europeiska revisionsrätten och, i tillämpliga fall, Eppo de rättigheter och den tillgång som krävs, och att säkerställa att tredje parter som är involverade i förvaltningen av unionsmedel beviljar likvärdiga rättigheter.

([7]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 883/2013 av den 11 september 2013 om utredningar som utförs av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1073/1999 och rådets förordning (Euratom) nr 1074/1999 (EUT L 248, 18.9.2013, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj).

([8]) Rådets förordning (EG, Euratom) nr 2988/95 av den 18 december 1995 om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen (EGT L 312, 23.12.1995, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1995/2988/oj).

([9]) Rådets förordning (Euratom, EG) nr 2185/96 av den 11 november 1996 om de kontroller och inspektioner på platsen som kommissionen utför för att skydda Europeiska gemenskapernas finansiella intressen mot bedrägerier och andra oegentligheter (EGT L 292, 15.11.1996, s. 2, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1996/2185/oj).

([10]) Rådets förordning (EU) 2017/1939 av den 12 oktober 2017 om genomförande av fördjupat samarbete om inrättande av Europeiska åklagarmyndigheten (EUT L 283, 31.10.2017, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1939/oj).

([11]) Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/1371 av den 5 juli 2017 om bekämpande genom straffrättsliga bestämmelser av bedrägeri som riktar sig mot unionens finansiella intressen (EUT L 198, 28.7.2017, s. 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2017/1371/oj).

(17) För att säkerställa enhetliga villkor för genomförandet av detta beslut bör kommissionen tilldelas genomförandebefogenheter när det gäller vissa beslut om godkännande av finansieringen av forskningsprojekt. Dessa befogenheter bör utövas i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 ([12]).

(18) Rådets beslut 2003/77/EG ([13]) och beslut 2008/376/EG bör upphävas.

(19) Av förenklingsskäl är det lämpligt att slå samman de tekniska och ekonomiska riktlinjerna.

(20) För att säkerställa ett konsekvent genomförande av forskningsprogrammet 2026 bör beslut 2008/376/EG fortsätta att gälla för finansiering av åtgärder till vilka förslag lämnats in till ansökningsomgångar som offentliggjorts fram till och med den 31 december 2026.

(21) För att göra det tydligt vilka regler som är tillämpliga på åtgärder bör tillämpningen av detta beslut skjutas upp till och med den 1 januari 2027.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL I

Allmänna bestämmelser

Artikel 1

Innehåll

Genom detta beslut inrättas forskningsprogrammet för Kol- och stålforskningsfonden (*forskningsprogrammet*) och fastställs programmets mål och budget, samt de fleråriga tekniska riktlinjerna (*tekniska riktlinjer*) för forskningsprogrammet och de fleråriga ekonomiska riktlinjerna (*ekonomiska riktlinjer*) för förvaltning av Europeiska kol- och stålgemenskapen (EKSG) under avveckling och, efter slutförd avveckling, av Kol- och stålforskningsfondens tillgångar (tillsammans kallade *tillgångarna*).

Artikel 2

Definitioner

I detta beslut gäller följande definitioner:

1. *kol*: något av följande:

   a) Stenkol, inbegripet kol av kategori A (subbituminöst kol) av högt till medelhögt värde enligt definitionen i det internationella kodifieringssystem för kol som utarbetats av Förenta nationernas ekonomiska kommission för Europa.

   b) Stenkolsbriketter.

   c) Koks och halvkoks framställd av stenkol.

   d) Brunkol, inbegripet lågvärdigt kol av kategori C (ortoligniter) och B (metaligniter) enligt det internationella kodifieringssystem för kol som utarbetats av Förenta nationernas ekonomiska kommission för Europa.

   e) Koks och halvkoks framställd av brunkol.

   f) Oljeskiffer.

2. *juridisk enhet*: något av följande:

   a) En fysisk person.

([12]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter (EUT L 55, 28.2.2011, s. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj).

([13]) Rådets beslut 2003/77/EG av den 1 februari 2003 om fastställande av fleråriga ekonomiska riktlinjer för förvaltningen av tillgångarna i EKSG under avveckling och, efter slutförd avveckling, av Kol- och stålforskningsfondens tillgångar (EUT L 29, 5.2.2003, s. 25, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2003/77(1)/oj).

b) En juridisk person som har inrättats och erkänts som sådan enligt unionsrätten, nationell rätt eller internationell rätt och som har rättskapacitet och förmåga att agera i eget namn, utöva rättigheter och ha skyldigheter.

c) En enhet som inte har någon rättskapacitet enligt artikel 200.2 c i förordning (EU, Euratom) 2024/2509.

3. *åtgärdsresultat*: alla konkreta eller immateriella resultat av en viss åtgärd, t.ex. data, kunskap eller know-how, oberoende av form eller typ och oavsett om de kan skyddas, samt alla tillhörande rättigheter, inbegripet immateriella rättigheter.

4. *stål*: något av följande:

a) Råmaterial för järn- och stålframställning.

b) Tackjärn och smält råjärn samt ferrolegeringar.

c) Obearbetade produkter och halvfabrikat av järn, handelsstål eller specialstål (inklusive produkter som ska återvinnas eller omvalsas).

d) Varmbearbetade produkter av järn, handelsstål eller specialstål (med eller utan beläggning, exklusive gjutgods, smidesgods och pulvermetallurgiska produkter).

e) Färdiga produkter av järn, handelsstål eller specialstål (med eller utan beläggning).

f) Delvis bearbetade stålprodukter som kan förbättra konkurrensläget för de järn- och stålprodukter som avses i leden a–e.

g) Järn- och stålskrot avsett för återvinning och upparbetning.

5. *utnyttjande*: användning av åtgärdsresultat i annan verksamhet än den som omfattas av den berörda åtgärden, inbegripet spridning.

Artikel 3

Programmets mål

1. Forskningsprogrammet ska stödja konkurrenskraften inom sektorer med anknytning till kol- och stålindustrin genom att ge stöd till forskningssamverkan med industriledd inriktning inom dessa sektorer, inbegripet när det gäller tillämpningar med dubbla användningsområden.

2. Forskningsprogrammet ska tillhandahålla stöd till banbrytande teknik för rent stål, bidra till målen om klimatneutralitet i unionen och stärka unionens strategiska oberoende i hela värdekedjan för stål. Forskningsprogrammet ska även ge stöd till forskningsprojekt för att hantera en rättvis omställning för nedlagda kolgruvor eller kolgruvor som håller på att läggas ner och för berörd infrastruktur samt de regioner där de är belägna, särskilt de som står inför betydande sociala, ekonomiska eller miljömässiga utmaningar till följd av omställningen av kol- och stålsektorerna.

3. Forskningsprogrammet ska främja utnyttjande och innovation, inbegripet testning av och pilotförsök med nya metoder, för att öka forskningsresultatens relevans på marknaden och för att öka deras potential för skalbar utbyggnad. Det ska också främja lösningar som är kommersiellt bärkraftiga och industriellt skalbara.

4. Forskningsprogrammet ska vara förenligt med unionens politiska, vetenskapliga och tekniska mål och ska komplettera den verksamhet som bedrivs i medlemsstaterna.

5. Forskningsprogrammet ska främja synergier med andra relevanta program och finansieringsinstrument som syftar till att påskynda den tekniska utvecklingen så att tekniken kan tas i bruk.

6. Forskningsprogrammet ska stödja forskningsprojekt som strävar mot de mål som fastställs i artikel 4 för kol och i artikel 5 för stål.

Artikel 4

Forskningsmål för kol

1. Forskningsprojekten ska syfta till att påskynda omställningen till en klimatneutral ekonomi i unionen senast 2050, med målen att stödja en utfasning av fossila bränslen, särskilt kol, och stödja den sociala, ekonomiska och ekologiska förnyelsen av kolregioner, utveckla alternativa verksamheter i tidigare gruvområden och motverka eller vidta åtgärder mot miljöskador orsakade av kolgruvor som håller på att läggas ner, nedlagda kolgruvor och regioner där kolgruvorna är belägna.

2. Särskild uppmärksamhet ska ägnas åt att stärka unionens ledarskap när det gäller att hantera omställningen, inbegripet ändrad användning, av nedlagda kolgruvor och kolrelaterad infrastruktur med hjälp av tekniska och icke-tekniska lösningar, samtidigt som tekniköverföring och andra typer av överföring stöds. Forskningsverksamhet med dessa mål ska uppvisa konkreta klimat- och miljöfördelar i linje med målet om att uppnå klimatneutralitet senast 2050.

3. Forskningsprojekten ska beakta frågor som rör säkerheten i kolgruvor som håller på att läggas ner och nedlagda kolgruvor, i syfte att förbättra arbetsförhållandena och hälsan och säkerheten på arbetsplatsen, samt frågor som rör miljöproblem som är skadliga för hälsan.

4. Forskningsprojekten ska syfta till att undanröja inverkan av kolgruvor som håller på att läggas ner och av nedlagda gruvor på klimatet, atmosfären, vattnet och jorden.

5. Forskningsprojekten ska beakta

a) utveckling av ny och förbättrad teknik för att undvika miljöföroreningar, så som metanläckage och relaterade växthusgasutsläpp och föroreningar av grundvatten, från kolgruvor som håller på att läggas ner, nedlagda gruvor och deras omgivningar, inbegripet atmosfär, mark, jord och vatten,

b) lösningar för att hantera och återanvända gruvavfall, förbättra cirkulariteten och återställa miljön, samt

c) teknik för att återställa och skydda områden från långsiktiga följder.

Artikel 5

Forskningsmål för stål

1. Forskningsprojekten ska syfta till att utveckla, demonstrera och förbättra hållbara och koldioxidsnåla processer för framställning och bearbetning av stål för att höja produktkvaliteten, öka produktiviteten och minska strategiska beroenden.

2. Forskningsprojekten ska inriktas på att utveckla avancerade, hållbara och koldioxidsnåla produkter och relaterade pionjärmarknader som uppfyller stålanvändarnas krav, samtidigt som de minskar utsläppen och miljöpåverkan, i enlighet med målen i Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG ([14]), direktiv 2010/75/EU och förordning (EU) 2024/1781 ([15]).

3. Vid framställning och användning av stål ska forskningsprojekten möjliggöra resursbevarande, bevarande av ekosystem och omställning till en cirkulär ekonomi och ta hänsyn till säkerhetsfrågor.

4. Inom forskningsprojekten ska särskild uppmärksamhet fästas vid den kontinuerliga utvecklingen av färdigheter som är anpassade till sektorns utveckling i riktning mot nya processer med nettonollutsläpp av koldioxid, vid förbättrade arbetsvillkor, samt vid främjandet av höga standarder i fråga om hälsa och säkerhet samt hållbara försörjningsmöjligheter.

5. Forskningsprojekten ska påskynda användningen av digital teknik, inbegripet artificiell intelligens och maskininlärning, vid framställning och användning av stål.

([14]) Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG av den 13 oktober 2003 om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom unionen och om ändring av rådets direktiv 96/61/EG (EUT L 275, 25.10.2003, s. 32, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2003/87/oj).

([15]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1781 av den 13 juni 2024 om upprättande av en ram för att fastställa ekodesignkrav för hållbara produkter, om ändring av direktiv (EU) 2020/1828 och förordning (EU) 2023/1542 och om upphävande av direktiv 2009/125/EG (EUT L, 2024/1781, 28.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1781/oj).

Artikel 6

Budget

1. Forskningsprogrammets finansieringsram för perioden 1 januari 2027–31 december 2034 ska bestå av följande:

a) Eventuella belopp av det årliga anslaget som ställts till Kol- och stålforskningsfondens förfogande till följd av upphävandet av budgetåtaganden.

b) Eventuella resterande tillgångar och vinster som genereras genom resterande tillgångar.

c) Belopp från tidigare årliga anslag som ännu inte tagits upp i budgeten.

2. Forskningsprogrammets finansieringsram ska anslås i dess helhet genom fyra arbetsprogram som omfattar åren 2027–2028, 2029–2030, 2031–2032 och 2033–2034. Arbetsprogrammen ska föreskriva årliga ansökningsomgångar i enlighet med artikel 10.

Artikel 7

Stödberättigande

1. Alla rättsliga enheter som är etablerade inom en medlemsstats territorium får delta i forskningsprogrammet och ansöka om ekonomiskt stöd.

2. Rättsliga enheter som är etablerade i ett kandidatland får delta i forskningsprogrammet utan att få något ekonomiskt bidrag, såvida inte annat föreskrivs i tillämpliga europeiska avtal och protokollen till dessa eller i besluten av respektive associeringsråd.

3. Rättsliga enheter som är etablerade i ett tredjeland får delta i forskningsprogrammet på projektbasis utan att få något ekonomiskt bidrag, om ett sådant deltagande ligger i unionens intresse.

Artikel 8

Genomförande och ekonomiskt bidrag

1. Forskningsprogrammet ska genomföras i enlighet med förordning (EU, Euratom) 2024/2509, under direkt förvaltning av kommissionen, via genomförandeorgan.

2. Finansiering inom ramen för forskningsprogrammet ska tillhandahållas i form av bidrag i enlighet med förordning (EU, Euratom) 2024/2509, med undantag för finansiering av åtgärder som är nödvändiga för en sund och effektiv förvaltning av forskningsprogrammet, till exempel utvärdering och urval av förslag, övervakning och bedömning, undersökningar samt inrättande av grupper och nätverk av finansierade forskningsprojekt.

Artikel 9

Säkerhet avseende forskningsprojekt med dubbla användningsområden

1. Forskningsprojekt med dubbla användningsområden som genomförs inom ramen för forskningsprogrammet ska vara förenliga med tillämpliga nationella säkerhetsbestämmelser, inbegripet bestämmelserna om skydd mot obehörigt röjande av säkerhetsskyddsklassificerade EU-uppgifter, och ska vara förenliga med all annan relevant unionsrätt och nationell rätt.

2. Vid behov ska förslagen innehålla en självbedömning avseende säkerhet som anger eventuella säkerhetsproblem och beskriver hur dessa kommer att hanteras, så att relevant unionsrätt och nationell rätt följs.

3. Vid behov ska kommissionen utföra en säkerhetsgranskning av förslag som väcker säkerhetsfrågor. Rättsliga enheter som deltar i ett forskningsprojekt med dubbla användningsområden ska säkerställa skydd mot obehörigt röjande av säkerhetsskyddsklassificerade EU-uppgifter som används eller genereras genom åtgärden. De ska tillhandahålla intyg på säkerhetsgodkännande som utfärdats av berörda nationella säkerhetsmyndigheter för personer eller anläggningar, innan de berörda verksamheterna inleds.

4. Om oberoende externa experter måste hantera säkerhetsskyddsklassificerade EU-uppgifter ska ett lämpligt säkerhetsgodkännande krävas innan experterna utnämns.

5. Kommissionen får vid behov utföra säkerhetskontroller.

6. Förslag eller åtgärder som inte följer säkerhetsbestämmelserna enligt denna artikel ska avslås eller avslutas när som helst. Medlemsstaterna ska underrättas när forskningsprojekt med dubbla användningsområden som inte följer dessa bestämmelser avslutas.

KAPITEL II

Tekniska riktlinjer

Artikel 10

Ansökningsomgångar

1. Ansökningsomgångar ska offentliggöras två gånger om året. Innehållet i och offentliggörandet av meddelanden om ansökningsomgångar ska vara förenligt med artikel 197 i förordning (EU, Euratom) 2024/2509.

2. Förslagen ska anknyta till de forskningsmål som fastställs i artiklarna 4 och 5 och, i tillämpliga fall, till de prioriterade mål som anges i villkoren för ansökningsomgångarna.

3. För att täcka hela värdekedjan ska arbetsprogrammen utformas så att de omfattar hela skalan av teknisk mognadsgrad, från låg till hög, och ska omfatta nedifrån och upp-orienterad forskning samt projekt av olika omfattning för att säkerställa deltagande av en rad olika berörda parter.

4. Urvals-, tilldelnings-, och utvärderingsförfarandena för förslag ska genomföras i enlighet med artiklarna 201, 202 respektive 203 i förordning (EU, Euratom) 2024/2509.

5. Vid tillämpning av artikel 153.3 i förordning (EU, Euratom) 2024/2509 ska utvärderingskommittén bestå av oberoende externa experter, utom i vederbörligen motiverade fall.

Artikel 11

Bidrag

1. Bidragsöverenskommelser ska upprättas för projekt som bygger på utvalda förslag. Bidragsöverenskommelserna ska utformas efter den gemensamma mallen för bidragsöverenskommelser som kommissionen utarbetat och när så är lämpligt anpassas till den aktuella verksamheten.

2. Bidragsmottagarna ska genomföra åtgärder i enlighet med de villkor och skyldigheter som anges i detta beslut, förordning (EU, Euratom) 2024/2509 och bidragsöverenskommelsen.

Artikel 12

Finansieringsgrad

1. En och samma finansieringsgrad per åtgärd ska tillämpas för alla verksamheter som finansieras av den åtgärden. Den maximala finansieringsgraden per åtgärd inom ramen för forskningsprogrammet ska fastställas i villkoren för ansökningsomgången.

2. Upp till 100 % av en åtgärds totala stödberättigande kostnader inom ramen för forskningsprogrammet får ersättas.

När det gäller rättsliga enheter som, genom sin rättsliga form, är vinstdrivande eller som har ett rättsligt eller lagstadgat syfte att dela ut vinster till sina aktieägare eller enskilda medlemmar får dock upp till 70 % av en åtgärds totala stödberättigande kostnader inom ramen för forskningsprogrammet ersättas.

Utan hinder av vad som anges i första och andra styckena får små och medelstora företag ersättas på upp till 100 % av en åtgärds totala stödberättigande kostnader inom ramen för forskningsprogrammet.

Artikel 13

Indirekta kostnader

1. Indirekta stödberättigande kostnader ska vara 25 % av de totala direkta stödberättigande kostnaderna, utom direkta stödberättigande kostnader för underentreprenad, finansiellt stöd till tredje parter och alla enhetskostnader och enhetsbelopp som inbegriper indirekta kostnader.

I tillämpliga fall ska indirekta stödberättigande kostnader som ingår i enhetskostnader eller enhetsbelopp beräknas i enlighet med första stycket.

2. Utan hinder av vad som sägs i punkt 1 får, om detta anges i villkoren för ansökningsomgången, indirekta stödberättigande kostnader redovisas i form av ett enhetsbelopp eller enhetskostnader.

Artikel 14

Stödberättigande kostnader

1. Genom undantag från artikel 193.2 i förordning (EU, Euratom) 2024/2509 ska kostnader för resurser som ställs till förfogande av tredje parter genom bidrag in natura vara stödberättigande upp till den tredje partens totala direkta stödberättigande kostnader.

2. Genom undantag från artikel 195.2 i förordning (EU, Euratom) 2024/2509 ska inkomster som genereras genom utnyttjande inte betraktas som intäkter som genereras av åtgärden.

Artikel 15

Hantering av åtgärdsresultat

Bidragsmottagare ska hantera sina åtgärdsresultat i enlighet med de skyldigheter som anges i villkoren för ansökningsomgången och i bidragsöverenskommelsen.

Artikel 16

Användning av den ömsesidiga försäkringsmekanismen

Bidrag till den ömsesidiga försäkringsmekanismen som inrättats genom artikel 37 i förordning (EU) 2021/695 ska täcka risken i samband med indrivning av förfallna belopp från bidragsmottagare och ska anses uppfylla de garantikrav som anges i artikel 155 i förordning (EU, Euratom) 2024/2509. Inga ytterligare garantier eller säkerheter får godtas från bidragsmottagarna eller åläggas dem.

Artikel 17

Tekniska rapporter

1. Bidragsmottagarna ska upprätta periodiska tekniska rapporter för alla forskningsprojekt. I dessa rapporter ska de tekniska framstegen som gjorts under referensperioden dokumenteras. Rapporterna ska delas med det innovationscentret för industriell omställning och industriutsläpp som inrättats genom artikel 27a i direktiv 2010/75/EU för kännedom.

2. När arbetet har slutförts ska bidragsmottagarna tillhandahålla kommissionen en teknisk slutrapport med en utvärdering av effekten och användningen av forskningsprojektets resultat. Kommissionen ska offentliggöra denna rapport i sin helhet eller i sammanfattad form beroende på forskningsprojektets strategiska betydelse.

Artikel 18

Slutgranskning av verksamheten

1. Efter det att forskningsprogrammet har avslutats ska kommissionen göra en slutgranskning av verksamheten och lägga fram sina resultat i en rapport. Rapporten ska lämnas till Kol- och stålkommittén.

2. Kommissionen får utse oberoende högt kvalificerade experter som ska bistå vid slutgranskningen av verksamheten.

KAPITEL III

Ekonomiska riktlinjer

Artikel 19

Ekonomiska riktlinjer

1. Tillgångarna ska förvaltas för att tillhandahålla årliga eller halvårsvisa betalningar inom ramen för de årliga anslagen i syfte att finansiera forskningssamverkan inom sektorer med anknytning till kol- och stålindustrin. De årliga eller halvårsvisa betalningarna ska finansieras genom nettointäkterna från investeringarna och de kontantbelopp som genereras genom försäljningen av delar av tillgångarna, upp till de årliga anslagen.

2. Kommissionen ska se över artiklarna 20–26 när den anser att detta är lämpligt. I detta syfte ska kommissionen utvärdera hur de ekonomiska riktlinjerna har fungerat och om de varit effektiva samt föreslå ändringar av dessa när den anser det lämpligt.

Artikel 20

Användning av medel

1. Tillgångarna i EKSG under avveckling, inbegripet både dess låneportfölj och dess investeringar, ska användas efter behov för att uppfylla EKSG under avvecklings återstående åtaganden när det gäller utestående upplåning, åtaganden från tidigare driftsbudgetar och oförutsett ansvar.

2. De tillgångar som inte behövs för att uppfylla EKSG under avvecklings återstående åtaganden ska investeras försiktigt av kommissionen i enlighet med den valda investeringshorisonten som avses i artikel 21 och användas för att finansiera forskning inom sektorer med anknytning till kol- och stålindustrin.

Artikel 21

Investeringshorisont, investeringsmål och risktolerans

1. Tillgångarna ska investeras i syfte att bevara och, när så är möjligt, öka värdet på dessa tillgångar för att tillgodose de likviditetsbehov som uppkommer i samband med ansökningsomgångar för finansiering (*investeringsmålet*). Investeringsmålet ska eftersträvas under hela investeringshorisonten och uppnås med en hög tillförlitlighetsgrad.

2. Tillgångarna ska förvaltas i enlighet med tillsynsregler och principerna för sund ekonomisk förvaltning och i enlighet med de regler och förfaranden som fastställs av kommissionens räkenskapsförare och med kommissionens riskhanteringsram.

3. Investeringsmålet ska uppnås genom en försiktig investeringsstrategi som bygger på en diversifiering bland tillåtna tillgångsklasser, geografiska områden, emittenter och löptider (*investeringsstrategin*). Investeringsstrategin ska ta hänsyn till investeringshorisonten och storleken på de återstående tillgångarna samt säkerställa att de medel som krävs är tillräckligt likvida och finns tillgängliga när de behövs.

4. Investeringsstrategin ska uttryckas i form av en strategisk tillgångsallokering som fastställer de vägledande allokeringarna till olika kategorier av tillåtna finansiella tillgångar.

5. Kommissionen ska återspegla den strategiska tillgångsallokeringen i ett strategiskt referensvärde (*referensvärdet*), mot vilket prestationen hos tillgångarna ska jämföras.

6. Kommissionen ska fastställa investeringsstrategin och referensvärdet i enlighet med de regler om delegering av befogenheter vad gäller budgetens genomförande som avses i artikel 60 i förordning (EU, Euratom) 2024/2509. Om tillgångarna endast investeras på löpande bankkonton och tidsbunden inlåning krävs det inget referensvärde för investeringar eller någon investeringsstrategi.

7. Kommissionen får ändra investeringsstrategin och referensvärdet i händelse av

a) en förändring av de ekonomiska förhållandena, som vederbörligen dokumenterats av relevanta dokument,

b) en väsentlig förändring av behoven och situationen vad avser de bidragande instrumenten, eller

c) en betydande förändring i uppskattningen av inflöden eller utflöden.

Förfarandet för en ändring av investeringsstrategin ska vara detsamma som vid dess ursprungliga fastställande.

8. Investeringsstrategin ska fastställas med beaktande av tillgångarnas investeringshorisont och risktolerans.

Artikel 22

Principer för tillgångsallokering och tillåtna investeringar

1. Tillräcklig diversifiering mellan och inom alla tillgångsklasser ska säkerställas för att minska investeringsriskerna. I princip gäller att ju mer riskfylld eller mindre likvid en tillgång är, desto mindre koncentrerad ska exponeringen vara.

2. Tillgångarna kan uppnå exponering mot olika tillgångsklasser och diversifiering genom investeringar i företag för kollektiva investeringar eller börshandlade produkter.

3. Tillgångarna ska endast investeras i följande tillgångsklasser, vilka ska anges i euro:

a) Penningmarknadstillgångar.

b) Värdepapper med fast avkastning.

c) Reglerade kollektiva investeringar i skuld- och egetkapitalinstrument.

4. Tillgångarna ska uppnå exponering mot de tillgångsklasser som avses i punkt 3 genom investeringar i följande instrument eller genom följande transaktioner:

a) Inlåning.

b) Penningmarknadsinstrument och penningmarknadsfonder som erbjuder daglig likviditet, i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1131 ([16]).

c) Skuldinstrument såsom obligationer, växlar och värdepapper, samt värdepapperiserade instrument i enlighet med de kriterier för enkel, transparent och standardiserad värdepapperisering som fastställs i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/2402 ([17]).

d) Företag för kollektiva investeringar som omfattas av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG ([18]), inbegripet börshandlade fonder som investerar i egetkapitalinstrument eller i skuldinstrument där de största förlusterna inte kan överstiga investerade belopp.

e) Återköpsavtal i enlighet med den princip som fastställs i artikel 215.2 i förordning (EU, Euratom) 2024/2509.

f) Omvända återköpsavtal.

g) Värdepapper som lånats ut mot säkerhet genom erkända clearingsystem, inbegripet Clearstream och Euroclear, eller genom ledande finansinstitut som är specialiserade på denna typ av transaktioner.

5. Derivat i form av termins- och futurekontrakt och swappar ska endast användas för effektiv portföljförvaltning och inte för spekulation eller utnyttjande av positioner. Derivaten får användas för anpassning av löptid, reducering av kreditrisker eller andra relevanta risker eller ändringar av tillgångsallokeringen som är förenliga med investeringsstrategin.

6. Tillgångarna får investeras i likvida penningmarknadstillgångar och obligationer denominerade i US-dollar som emitteras av statliga och överstatliga enheter förutsatt att de investeras enbart i syfte att uppnå diversifiering och exponering mot en annan räntekurva. Alla valutarisker ska säkras genom lämplig användning av swappar eller andra instrument för säkring av utländsk valuta i enlighet med punkt 5.

7. Kommissionen får i enlighet med de regler om delegering av befogenheter vad gäller budgetens genomförande som avses i artikel 60 i förordning (EU, Euratom) 2024/2509 utvidga tillämpningsområdet för de tillåtna investeringarna till att omfatta andra tillgångsklasser och investeringstransaktioner som är förenliga med investeringsstrategin och investeringsmålen, liksom valutor i andra utvecklade ekonomier, vilka förtecknas av Internationella valutafonden och omfattas av säkring mot valutarisker. Varje beslut om att inkludera nya tillgångsklasser eller investeringstransaktioner eller valutor i andra utvecklade ekonomier ska åtföljas av en underbyggd motivering per tillgångsklass, transaktion eller valuta, om hur de utökade investeringsmöjligheterna kommer att förbättra tillgångarnas riskavkastning. Motiveringen ska inbegripa en bedömning av den operativa kapacitet som krävs för att stödja dessa utökade investeringsmöjligheter.

([16]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1131 av den 14 juni 2017 om penningmarknadsfonder (EUT L 169, 30.6.2017, s. 8, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1131/oj).

([17]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/2402 av den 12 december 2017 om ett allmänt ramverk för värdepapperisering och om inrättande av ett särskilt ramverk för enkel, transparent och standardiserad värdepapperisering samt om ändring av direktiven 2009/65/EG, 2009/138/EG och 2011/61/EU och förordningarna (EG) nr 1060/2009 och (EU) nr 648/2012 (EUT L 347, 28.12.2017, s. 35, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/2402/oj).

([18]) Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG av den 13 juli 2009 om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag) (EUT L 302, 17.11.2009, s. 32, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/65/oj).

Artikel 23

Överväganden avseende miljö, samhällsansvar och bolagsstyrning

1. Investeringsstrategin ska genomföras genom att investeringar i miljö, samhällsansvar och bolagsstyrning gynnas, om sådana finns tillgängliga och är möjliga, förutsatt att de är anpassade till riskhanteringskriterierna.

2. Kommissionen får fastställa detaljerade riktlinjer som är tillämpliga på investeringar i miljö, samhällsansvar och bolagsstyrning, i enlighet med de regler om delegering av befogenheter vad gäller budgetens genomförande som avses i artikel 60 i förordning (EU, Euratom) 2024/2509.

Artikel 24

Överföring till unionens allmänna budget för att uppfylla Kol- och stålforskningsfondens betalningsåtaganden

Nettointäkten från investeringen av tillgångarna och de kontantbelopp som genereras vid försäljning av en del av eller samtliga av dessa tillgångar ska överföras från EKSG under avveckling och, efter slutförd avveckling, från Kol- och stålforskningsfondens tillgångar när så krävs för att fullgöra betalningsförpliktelserna i budgetposten för forskningsprogram för sektorer med anknytning till kol- och stålindustrin.

Artikel 25

Återstående belopp

Eventuella kvarstående belopp som inte utnyttjats eller indrivits efter genomförandet av den sista ansökningsomgången ska göras tillgängliga för Kol- och stålforskningsfonden och användas uteslutande för forskning inom sektorer med anknytning till kol- och stålindustrin.

Artikel 26

Redovisnings- och förvaltningsförfaranden

1. Förvaltningen av medlen ska redovisas i årsredovisningen för EKSG under avveckling och, efter slutförd avveckling, i årsredovisningen för Kol- och stålforskningsfondens tillgångar. Dessa redovisningar ska bygga på och presenteras i enlighet med de redovisningsregler som antagits av kommissionens räkenskapsförare i enlighet artikel 80 i förordning (EU, Euratom) 2024/2509, med beaktande av särdragen för EKSG under avveckling och, efter slutförd avveckling, Kol- och stålforskningsfondens tillgångar. Räkenskaperna ska godkännas av kommissionen och granskas av revisionsrätten. Kommissionen ska anlita externa företag för att utföra en årlig revision av räkenskaperna.

2. Kommissionen ska när det gäller EKSG under avveckling och, efter slutförd avveckling, Kol- och stålforskningsfondens tillgångar, utföra de förvaltningstransaktioner som avses i artiklarna 20–26 enligt kommissionens interna regler och förfaranden.

3. Kommissionen ska upprätta en detaljerad årsrapport om förvaltningstransaktioner som utförs enligt artiklarna 20–26 och sända den till medlemsstaterna. I denna årsrapport ska kommissionen inkludera information om användningen av de olika tillgångsklasserna, om skälen till valet att investera i specifika tillgångsklasser och om observerad prestation per tillgångsklass.

KAPITEL IV

Övergångs- och slutbestämmelser

Artikel 27

Beslut om godkännande av finansieringen av vissa forskningsprojekt

Kommissionen ska anta en genomförandeakt om godkännande av finansieringen av forskningsprojekt när det beräknade beloppet av unionens bidrag inom ramen för forskningsprogrammet är lika med eller överstiger 5 miljoner euro.

Denna genomförandeakt ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 28.3.

Artikel 28

Forskningsprogrammets förvaltning och kommittéförfarandet

1. Kommissionen ska förvalta forskningsprogrammet. Den ska biträdas av tekniska och rådgivande grupper med relevant sakkunskap som inrättats genom ett kommissionsbeslut.

2. Kommissionen ska biträdas av Kol- och stålkommittén. Denna kommitté ska vara en kommitté i den mening som avses i förordning (EU) nr 182/2011.

3. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 5 i förordning (EU) nr 182/2011 tillämpas.

4. När kommitténs yttrande ska inhämtas genom skriftligt förfarande, ska det förfarandet avslutas utan resultat om kommitténs ordförande, inom tidsfristen för att avge yttrandet, så beslutar eller en enkel majoritet av kommittéledamöterna så begär.

Artikel 29

Upphävande och övergångsåtgärder

Besluten 2003/77/EG och 2008/376/EG ska upphöra att gälla.

Beslut 2008/376/EG ska emellertid fortsätta att gälla för finansiering av projekt till vilka förslag lämnats in på ansökningsomgångar som offentliggjorts till och med den 31 december 2026.

Vid behov ska återstående uppgifter för den Kol- och stålkommitté som inrättats genom beslut 2008/376/EG i samband med de projekt som avses i andra stycket i denna artikel utföras av den Kol- och stålkommitté som avses i artikel 28 i detta beslut.

Artikel 30

Ikraftträdande och tillämpning

Detta beslut träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Det ska tillämpas från och med den 1 januari 2027.

Utfärdat i Luxemburg den 29 juni 2026.

På rådets vägnar

M. MOUSHOUTTAS

Ordförande